

Risikable erhvervskunders skifte mellem banker

Når bankerne skal yde kredit, kender de ofte ikke kundernes betalingshistorik fra tidligere bankforbindelser. Denne manglende viden kan lede til risikooopbygning i sektoren, ved at kreditsvækkede kunder skifter mellem bankerne og dermed opnår yderligere kredit. I 2022-25 har der været et begrænset udlån til erhvervskunder, der tidligere har været angivet som kreditsvækkede i Kreditregisteret. Aktuelt udgør risikable erhvervskunders skifte mellem banker således ikke i sig selv en risiko for finansiell stabilitet. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at risikable kunders vandring kan lede til øget risiko i sektoren i tider, hvor udlån til disse kunder fylder mere.

Skrevet af

Sofie Heerup Friis
Senior Bank Analyst
sfr@nationalbanken.dk
+45 3363 6319

Olivia Helmersen
Senior Analyst
otgh@nationalbanken.dk
+45 3363 6342

Bjørn Bjørnsson Meyer
Principal Data Scientist
bbm@nationalbanken.dk
+45 3363 6085

🔗 **16 sider**

Bankerne bør være opmærksomme på kreditrisikoen ved kunder, der overtages fra andre banker

Tidligere økonomiske kriser har vist, at bankernes erhvervskunder har været en kilde til betydelige tab. Selvom risiciene forbundet med erhvervskunders skifte mellem banker aktuelt vurderes til at være begrænsede, bør bankerne være opmærksomme på, om en kunde tidligere har udvist tegn på forhøjet kreditrisiko, når de overtager kunder fra andre banker.

Mellemstore banker overtager en højere andel af risikable kunder fra andre banker

I de mellemstore banker udgør nyudlånet til erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede, en højere andel, end deres markedsandel tilsiger. Det indikerer, at de mellemstore banker i højere grad end de store banker overtager kunder, der har været kreditsvækkede i andre banker. Det samlede udlån til disse kunder er dog relativt begrænset og udgør i sig selv ikke en risiko for finansiell stabilitet.

Erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede, rammes oftere af konkurs

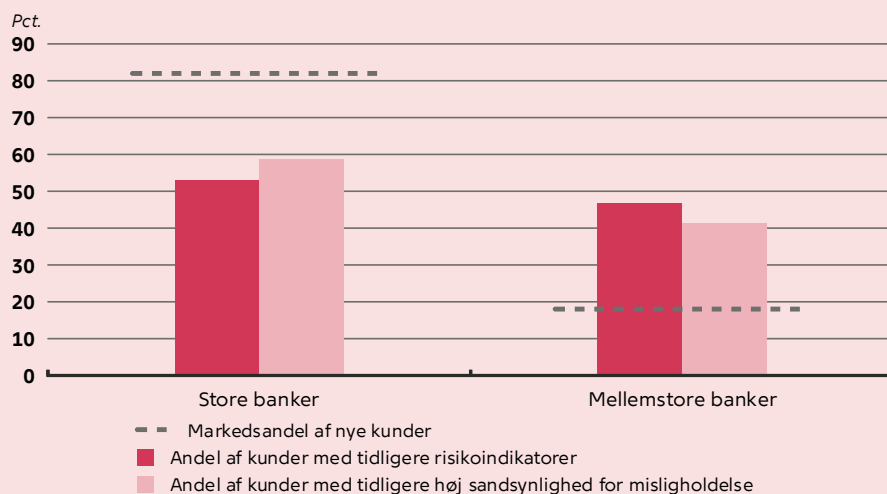
Erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede, har større tilbøjelighed til at gå konkurs end de øvrige kunder. Bankerne påtager sig således en øget kreditrisiko ved at yde lån til kunder, der tidligere har været angivet som kreditsvækkede i andre banker.

Hvorfor er det vigtigt?

Når bankerne bevilger et nyt lån, skal de forholde sig til sandsynligheden for, at kunden ikke kan betale lånet tilbage. Her er kundens tidligere betalingshistorik væsentlig, men bankerne kender som udgangspunkt ikke nye kunders historik fra tidligere bankforbindelser. Det kan betyde, at kunder, der har været kreditsvækkede i én bank, efterfølgende optager ny gæld i en anden bank på vilkår, der ikke afspejler den sande kreditrisiko. Hvis enkelte banker systematisk modtager sådanne kunder, kan det føre til risikoopbygning hos disse banker og øget risikotagning generelt i sektoren, hvis andre banker sænker kreditstandarden for at kunne konkurrere. Udviklingen i risikable erhvervskunders bankskifte indgår derfor i Nationalbankens løbende vurdering af risici i den finansielle sektor. Historisk set har bankernes erhvervskunder været en kilde til betydelige tab, især i perioder med økonomiske kriser, og det er derfor vigtigt, at bankerne løbende sikrer sig en solid kreditkvalitet.

Hovedfigur

Mellemstore banker udsteder en højere andel af deres nyudlån til erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede i andre banker, sammenlignet med de store banker.

Anm.: Figuren viser de store og de mellemstore bankers andel af nyudlån til nye erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede i andre banker. *Nye kunder* er erhvervskunder, der enten skifter bank eller bliver kunde i endnu en bank. *Markedsandelen* angiver de store og de mellemstore bankers nyudlån til nye erhvervskunder som andel af det samlede nyudlån til nye erhvervskunder. *Store banker* består af Danske Bank, Nordea, Spar Nord, Sydbank, Jyske Bank, Nykredit Bank og Arbejdernes Landsbank. *Mellemstore banker* består af Santander, Sparekassen Danmark, Ringkjøbing Landbobank, Sparekassen Kronjylland, Sparekassen Sjælland-Fyn, Middelfart Sparekasse og Lån & Spar Bank. Baseret på kvartalsdata for perioden 2022-25.

Kilde: Kreditregisteret.

Emner

Finansiell sektor

Finansiell stabilitet og finansielle risici

Kreditregister

01 Introduktion

I denne analyse belyser vi omfanget af udlån til erhvervskunder, der har været kreditsvækkede i én bank og efterfølgende optager nye lån i andre banker. Disse kunder kaldes i analysen *risikable erhvervskunder*. Ved at tage udgangspunkt i bankernes egne vurderinger af deres kunder i Kreditregisteret kan vi identificere erhvervskunder med forhøjet kreditrisiko. Herefter kan disse kunder følges over tid, og deres optagelse af ny gæld analyseres. Formålet er at belyse omfanget af udlån til disse erhvervskunder og at undersøge, om nogle banker i særlig grad overtager kunder, der har været kreditsvækkede i andre banker.

Bankernes udlån til ikke-finansielle selskaber udgjorde ultimo 2025 ca. 515 mia. kr., svarende til 54 pct. af bankernes udlån¹, og har dermed stor betydning for banksektorens samlede robusthed. Tidligere økonomiske tilbageslag har vist, at bankernes udlån til erhvervskunder har været forbundet med forhøjede nedskrivninger. Det er derfor vigtigt, at bankerne løbende sikrer sig en solid kreditkvalitet.

Denne analyse giver et indblik i bankernes kreditgivning til nye kunder. Banken, der udsteder nye lån, ved ikke, om kunden allerede har været kreditsvækket hos en konkurrent, og kreditgivningen beror derfor på dens sædvanlige metoder til kreditvurdering. Hvis enkelte banker er særligt tilbøjelige til at udstede lån til kunder, der tidligere har været kreditsvækkede, kan det give anledning til koncentration af risiko i sektoren og potentielt øget risiko, hvis konkurrencen om nye kunder leder til lempede kreditstandards. Derfor er det vigtigt at følge udviklingen for tidligt at kunne identificere tendenser til risikooptykning og sikre en robust finansiell sektor.

Analysen dækker kreditgivningen i den 4-årige periode 2022-25, og de risikable kunder identificeres ud fra bankernes indberetninger af risikoindikatorer til Kreditregisteret: Stadieinddeling, misligholdelse og misligholdelsessandsynlighed.

Konklusionen er, at mellemstore banker i højere grad end store banker yder lån til nye kunder, der allerede har været kreditsvækkede i andre banker. Derudover har erhvervskunderne, der identificeres som risikable, større tilbøjelighed til at gå konkurs. De mellemstore banker har dog generelt højere udlånsrenter end de store banker, hvilket bl.a. kan afspejle forskelle i bankernes kundesammensætning og dermed i kundernes kreditrisiko, som indregnes i prisfastsættelsen. Det er således ikke nødvendigvis et problem, at nogle banker påtager sig en højere kreditrisiko end andre, hvis den højere risiko er afspejlet i prisen på lånet.

Samlet set er der et begrænset udlån til kunder, der skifter bank og har været kategoriseret som risikofyldte i andre banker, men det kan være problematisk, hvis der er en tendens til risikooptykning på grund af en manglende viden om kunders tidligere betalingshistorik på tværs af bankerne. Selvom omfanget aktuelt er begrænset, er det vigtigt at følge opbygningen af kreditrisici knyttet til vandring af kunder mellem banker.

¹ Udlån til ikke-finansielle selskaber ses i forhold til samlede udlån til privatkunder, ikke-finansielle selskaber og selvstændige. Udlån til finansielle selskaber og offentlige myndigheder er udeladt.

02

Risikable erhvervskunder vandrer i højere grad mod mellemstore banker

I perioden 2022-25 udstedte store og mellemstore banker lån til erhvervskunder for 1.087 mia. kr. Heraf var 123 mia. kr. lån til nye kunder, der ikke tidligere har haft lån i samme bank, se figur 1. Af disse nyudlån var 42 pct. af dem til kunder, der havde en anden bankforbindelse kvartalet forinden, svarende til 52 mia. kr. Det vil sige kunder, der enten har skiftet bank eller er blevet kunde i endnu en bank. Andelen af nyudlån til kunder, der kommer fra andre banker, har været relativt stabil over de seneste 6 år og har i gennemsnit været ca. 40 pct., se figur 2.²

Analysen fokuserer på erhvervskunder, der optager ny gæld i en bank, de ikke har haft gæld i inden for det seneste år, og den undersøger, hvilke af disse erhvervskunder der kan klassificeres som risikable. De risikable kunder identificeres ud fra to forskellige risikomål, se bilag, *To risikomål til identificering af risikable kunder*. Analysens datagrundlag er nærmere beskrevet i boks 1.

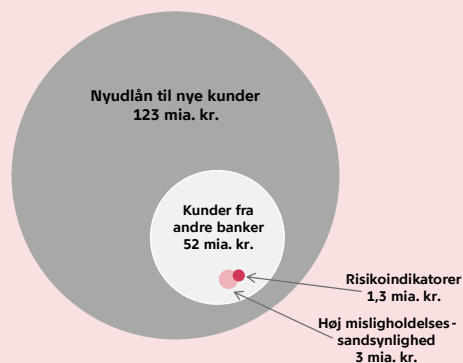
Bankernes nyudlån til erhvervskunder, som er identificeret som risikable på baggrund af risikoindikatorer i andre banker inden for et år før et bankskifte, udgjorde 1,3 mia. kr. i perioden 2022-25, mens udlånet til kunder med tidligere høj sandsynlighed for misligholdelse (PD, probability of default)³ udgjorde 3,0 mia. kr., se figur 1. En del kunder har rapporteret både risikoindikatorer og høj PD, hvilket betyder, at det samlede udlån til kunder i de to kategorier udgjorde 3,4 mia. kr. Udlånet er samlet set begrænset, men kan være problematisk, hvis kreditgivningen til disse kunder er koncentreret på enkelte banker i sektoren.

² Analysen baseres på bankudlån til erhvervskunder og dækker således hverken privatkunder, selvstændige eller udlån i realkreditinstitutter.

³ I Kreditregisteret indberettes PD'er kun af banker, der anvender IRB-metoden (Internal Ratings-Based Approach). I analysen kan kunder med tidligere høj PD således udelukkende identificeres hos IRB-banker, se bilag, *To risikomål til identificering af risikable kunder*.

FIGUR 1

Risikable erhvervskunders lånoptagelse udgør en begrænset andel af bankernes nyudlån til nye kunder

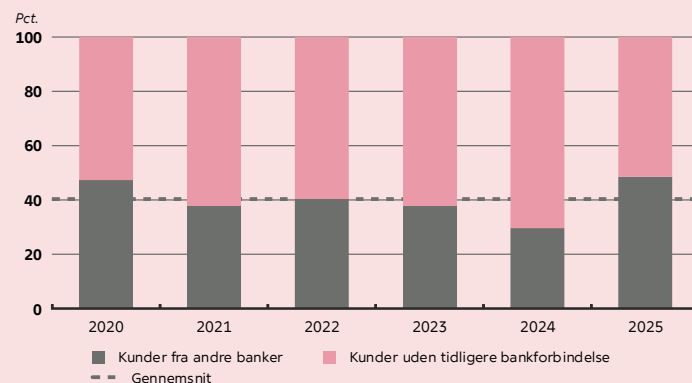
Anm.: Nye kunder (grå) har enten skiftet bank eller er blevet kunder i endnu en bank i løbet af perioden 2022-25. Kunder fra andre banker (hvid) har haft et lån i en anden bank kvartalet forinden. Risikable kunder (rød og lyserød) er derudover blevet klassificeret som risikable, jf. risikomålene, inden for det seneste år før bankskiftet. Omkring halvdelen af udlånet uden for den hvide cirkel er til virksomheder, som er stiftet inden for to år før optagelsen af lånet. En fjerdedel er til virksomheder, der tidligere har haft et realkreditlån eller lån i en af de mindre banker, der ikke er inkluderet i analysen. Den sidste fjerdedel er til virksomheder, der har eksisteret i længere tid end to år, men ikke har haft et lån registreret i Kreditregisteret siden dets start i 2019.

Kilde: Kreditregisteret.

FIGUR 2

Ca. 40 pct. af bankernes nyudlån er til kunder, der overtages fra andre banker

Nyudlån til nye kunder

Anm.: Nyudlån til nye erhvervskunder, der har haft et lån i en anden bank kvartalet inden optagelsen af et nyt lån. Den stiplede linje angiver gennemsnittet af andelen af nyudlån, der hvert år er givet til kunder, der overtages fra andre banker, i perioden 2020-25.

Kilde: Kreditregisteret.

BOKS 1

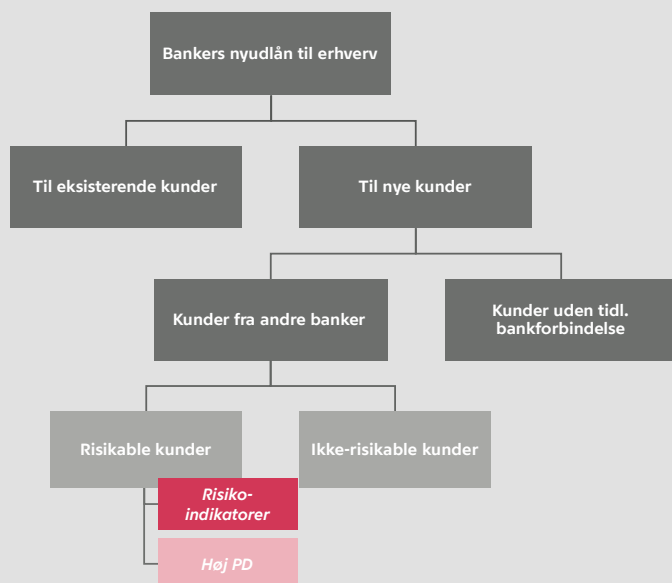
Analysens datagrundlag

I analysen fokuserer vi på nye erhvervskunder, der enten skifter bank eller bliver kunde i endnu en bank. Vi ser således bort fra nyudlån til bankernes eksisterende kunder, der fx får udvidet deres kredit i egen bank, se figuren. De nye kunder klassificeres i kategorierne *risikable* og *ikke-risikable* kunder. Kunderne klassificeres ud fra to risikomål, *risikoindikatorer* og *høj PD* (*høj sandsynlighed for misligholdelse*), der begge bygger på de tidligere bankers vurderinger af kundernes kreditværdighed i Kreditregisteret.

Analysen baseres på bankudlån til erhvervskunder og dækker således hverken privatkunder, selvstændige eller udlån i realkreditinstitutter. Der indgår 14 banker, som opdeles i henholdsvis *store* og *mellemstore* banker. De store banker består af Danske Bank, Nordea, Spar Nord, Sydbank, Jyske Bank, Nykredit Bank og Arbejdernes Landsbank. De mellemstore banker inkluderer Santander, Sparekassen Danmark, Ringkjøbing Landbobank, Sparekassen Kronjylland, Sparekassen Sjælland-Fyn, Middelfart Sparekasse og Lån & Spar Bank. Populationen udgør ca. 93 pct. af bankernes samlede udlån til ikke-finansielle selskaber ultimo 2025.

FIGUR

Illustration af analysens datagrundlag

Anm.: *Nyudlån til nye kunder* er bankernes samlede nyudlån til de erhvervskunder, der fra det ene kvartal til det andet har skiftet bank eller er blevet kunde i endnu en bank. Hvorvidt en ny kunde har en tidligere bankforbindelse eller ej, bestemmes ud fra kundens registrerede lån i det seneste år før bankskiftet. *Kunder uden tidligere bankforbindelse* er således kunder, der ikke har et registreret lån i Kreditregisteret inden for det seneste år før et bankskifte. De kan godt have lån registreret tidligere end dette, eller lån i realkreditinstitutter eller små banker, der ikke indgår i analysens population. Små banker indgår ikke, da de kun indberetter årligt til Kreditregisteret.

Mellemstore banker overtager en højere andel af de kunder, der tidligere har været kreditsvækkede i andre banker

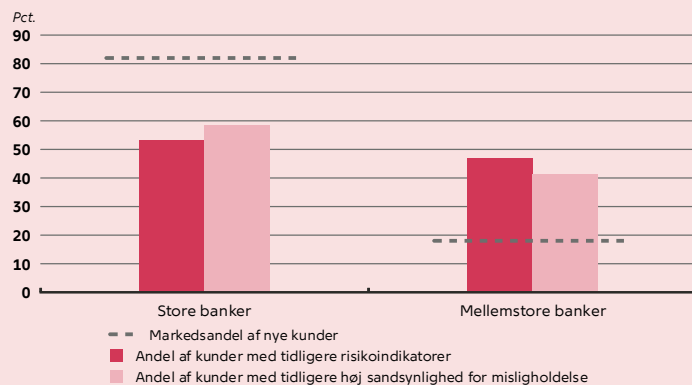
Set i forhold til bankernes markedsandele optager erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede, relativt mere gæld hos de mellemstore banker end tilsvarende erhvervskunder hos de store banker. I perioden 2022-25 stod de store banker for 82 pct. af det analyserede nyudlån til nye erhvervskunder, mens de mellemstore banker stod for 18 pct., se figur 3. Når vi ser på risikomålet

risikoindikatorer, var 47 pct. af bankernes nyudlån til erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede, udstedt af de mellemstore banker. Således har de mellemstore banker en højere andel af nyudlånet til erhvervskunder med tidligere svaghestegn, end deres markedsandel tilsiger. Derimod var de stores bankers andel af nyudlånet til tidligere risikable erhvervskunder på 53 pct. en del under deres markedsandel for nyudlån til alle nye erhvervskunder.

Forskellen i bankernes andel af nyudlån til risikable erhvervskunder gælder også, når vi ser på det andet risikomål, *høj PD*. Bankerne udstedte nyudlån for 3 mia. kr. til erhvervskunder med høj PD. Heraf stod de mellemstore banker for 41 pct. af udlånet, mens de store banker stod for 59 pct., se figur 3.

FIGUR 3

Erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede, er overrepræsenterede i de mellemstore bankers nyudlån

Anm.: Figuren viser de store og de mellemstore bankers andel af nyudlån til nye erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede i andre banker. Nye kunder er erhvervskunder, der enten skifter bank eller bliver kunde i endnu en bank. Markedsandelen angiver de store og de mellemstore bankers nyudlån til nye erhvervskunder som andel af det samlede nyudlån til nye erhvervskunder. Baseret på kvartalsdata for perioden 2022-25.

Kilde: Kreditregisteret.

FIGUR 4

Jo højere sandsynlighed for misligholdelse nye kunder har haft tidligere, jo større sandsynlighed er der for, at de låner i en mellemstor bank

Anm.: Store og mellemstore bankers andel af nyudlån til nye kunder, der overtages fra andre banker, fordelt på PD-deciler (kun IRB-banker). Indikatoren for risikomålet *høj PD* svarer til 9. og 10. PD-decil. Markedsandelen angiver de mellemstore bankers nyudlån til nye kunder som andel af de store og mellemstore bankers samlede nyudlån til nye erhvervskunder. Baseret på kvartalsdata for perioden 2022-25.

Kilde: Kreditregisteret.

Betragtes hele PD-fordelingen, finder vi ligeledes, at de mellemstore banker generelt har en tendens til at overtage kunder, der tidligere har været vurderet til at ligge i den høje ende af en anden banks PD-fordeling, se figur 4. Risikomålet *høj PD* er baseret på afsenderbankens 20 pct. højeste PD'er, svarende til 9. og 10. PD-decil. De mellemstore banker står for en stigende andel af nyudlånet, jo højere den nye erhvervskunde har været placeret i den forrige banks PD-fordeling. Fra 8. PD-decil og opefter er de mellemstore bankers nyudlån til kunder i en given PD-decil større end deres andel af nyudlånet til alle kunder.

Relativt store forskelle på tværs af de mellemstore bankers andel af risikable erhvervskunder

Det er relevant at se på spredningen i andelen af nyudlån til risikable erhvervskunder på tværs af banker for at se, om der er tendens til, at enkelte banker i særlig grad giver kredit til kunder, der tidligere har været kreditsvækkede. Spredningen viser, at der er relativt stor forskel på, hvor stor en andel af de individuelle bankers nyudlån der er til tidligere risikable erhvervskunder – også når de to grupper af banker betragtes hver for sig, se

figur 5. Generelt ses det, at en større andel af de mellemstore bankers nyudlån gives til risikable erhvervskunder sammenlignet med de store banker. Der er dog forskel på tværs af de mellemstore banker, og enkelte banker ser ud til at være væsentligt mere aktive end andre i kreditgivning til kunder, der tidligere har været kreditsvækkede. Forskellen er mest markant i det tilfælde, hvor risikable kunder identificeres ud fra høj PD.

FIGUR 5

Relativt stor spredning i de mellemstore bankers andel af erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede

Andel af bankens nyudlån til nye kunder

Anm.: Figuren viser bankens nyudlån til nye erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede i andre banker, som andel af bankens samlede nyudlån til nye erhvervskunder. Baseret på kvartalsdata for perioden 2022-25.

Kilde: Kreditregisteret.

Erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede, rammes oftere af konkurs

Tidligere risikable erhvervskunder har større tilbøjelighed til at gå konkurs end de kunder, der klassificeres som ikke-risikable. Det indikerer, at bankerne påtager sig en øget kreditrisiko ved at yde lån til kunder, der tidligere har været kreditsvækkede.

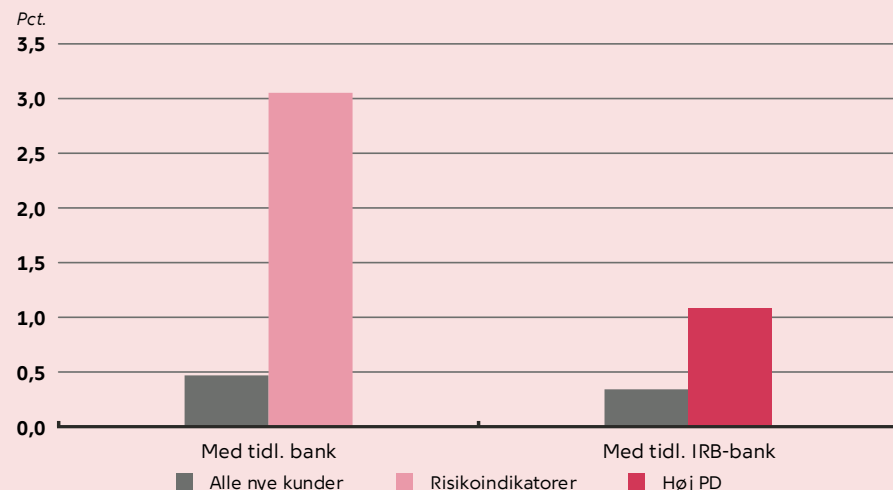
Blandt de erhvervskunder, der enten har skiftet bank eller er blevet kunde i endnu en bank, men ikke identificeres som risikable, blev 0,5 pct. af nyudlånet konkursramt i perioden 2022-25, se figur 6. Ser vi i stedet på risikable erhvervskunder identificeret ved *risikoindeks*, er det hele 3,1 pct. af udlånet, der rammes af konkurs, svarende til ca. 1,6 mia. kr. Tilsvarende rammes risikable erhvervskunder identificeret ved risikomålet *høj PD* oftere af konkurs. Det viser, at de to risikomål har relevans for kundernes risiko for konkurs og dermed for bankernes kreditrisiko.

De mellemstore banker er således mere tilbøjelige til at overtage kunder, der tidligere har været kreditsvækkede i andre banker, og ydermere er disse kunder forbundet med en højere risiko for konkurs.

FIGUR 6

Konkurs rammer oftere de erhvervskunder, der tidligere har været kreditsvækkede

Andel af nyudlån til nye kunder

Anm.: Andel af nyudlån til nye erhvervskunder i perioden 2022-25, der senere i samme periode går konkurs. X-aksen viser to forskellige populationer af nye kunder: 1) kunder med tidligere bank og 2) kunder med tidligere IRB-bank, der er en delmængde af 1). Konkurs er virksomhedsstatus registreret som under konkurs eller opløst efter konkurs i CVR-registeret.

Kilde: Kreditregisteret og CVR-registeret.

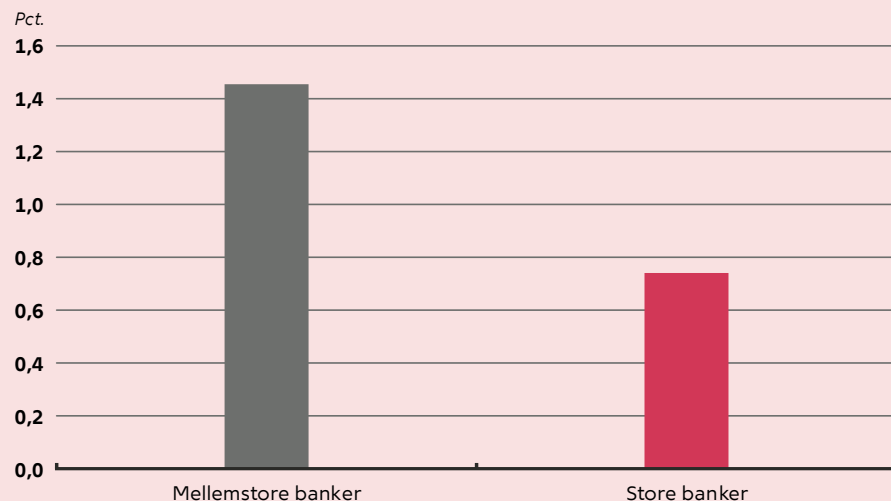
For at undersøge, hvorvidt der er en mere generel tendens til, at nogle banker påtager sig en større kreditrisiko, ses der også på konkurser blandt nye kunder, som i kvartalet før ikke havde en bankforbindelse. Nyudlån til kunder uden tidligere bankforbindelse udgør 71 mia. kr. i hele perioden.⁴ De mellemstore bankers nye erhvervskunder rammes oftere af konkurs end de store bankers kunder, se figur 7. Mere specifikt er knap 1,5 pct. af de mellemstore bankers nyudlån til kunder, der rammes af konkurs, sammenlignet med 0,7 pct. for de store banker.

⁴ Nyudlån til nye kunder uden en tidligere bankforbindelse svarer til forskellen mellem nyudlån til nye kunder, se i figur 1 nyudlån til nye kunder (grå cirkel) på 123 mia. kr. og nyudlån til kunder fra andre banker (hvid cirkel) på 52 mia. kr.

FIGUR 7

Erhvervskunder, der optager gæld i mellemstore banker, går oftere konkurs end kunder i de store banker

Andel af nyudlån til nye kunder uden tidligere bankforbindelse

Anm.: Andel af nyudlån til nye kunder i perioden 2022-25, der ikke havde lån i en anden bank kvartalet forinden, men senere i samme periode er gået konkurs. Konkurs er virksomhedsstatus registreret som *under konkurs* eller *opløst efter konkurs* i CVR-registeret.

Kilde: Kreditregisteret og CVR-registeret.

Mellemstore banker har generelt en højere udlånsrente end de store banker

Bankernes udlånsrenter skal blandt andet dække den risiko og de omkostninger, der er forbundet med lånet. Det er således ikke nødvendigvis et problem, at nogle banker påtager sig en højere kreditrisiko end andre banker. Den højere risiko skal blot være afspejlet i prisen på lånet.

De mellemstore banker har i gennemsnit en højere rente på udlån til erhvervskunder – både nye og eksisterende – sammenlignet med de store banker, se figur 8.⁵ Rentespændet mellem de store og mellemstore banker var relativt stabilt over perioden 2022-25 og lå i gennemsnit på ca. 1,5 procentpoint. Bankernes udlånsrenter afhænger især af deres forretningsmodel, som blandt andet påvirker udlånenes risikoprofil. Også andre faktorer kan spille ind, fx konjunktursituationen, låntype og finansieringsomkostninger.

Bankerne differentierer deres renter over for forskellige kundegrupper og på tværs af produkttyper. Sammensætningen af bankernes udlån bliver derfor en vigtig faktor bag niveauet for deres udlånsrenter. Renten på et lån vil typisk afspejle den enkelte låntagers kreditrisiko, der afhænger af låntagers kreditværdighed og værdien af eventuelle sikkerheder bag lånet såvel som de økonomiske konjunkturer. En højere risiko medfører typisk en højere rente. Det har betydning for udlånsrenterne i de to grupper af banker, da store banker har en større andel af deres udlån til større, etablerede virksomheder, hvorimod mindre virksomheder udgør en relativt større andel af de mellemstore bankers udlån. Mindre virksomheder har højere konkurssandsynligheder end større

⁵ Det restgældsvejtede gennemsnit af de effektive renter for alle nye og eksisterende lån er udtryk for en samlet rentesats.

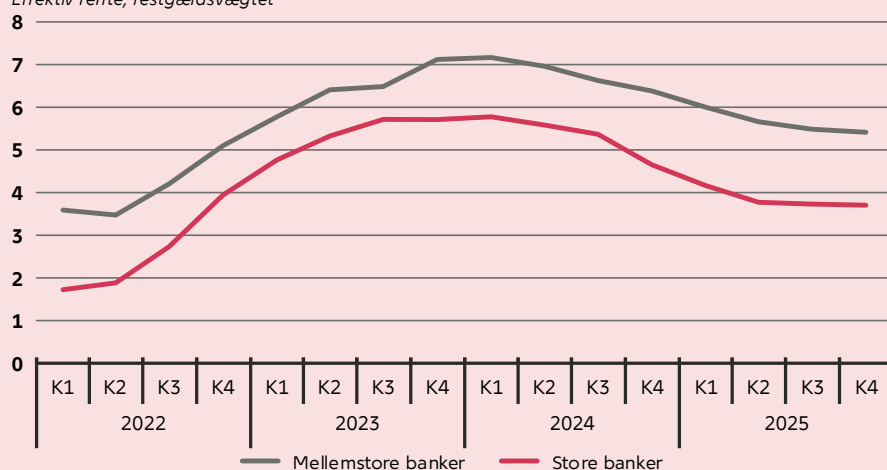
virksomheder, hvorfor også kreditrisikoen alt andet lige vil være større. Større, etablerede virksomheder er ofte mere sikre låntagere og tager typisk større lån.⁶

De mellemstore bankers højere udlånsrenter kan afspejle, at deres kundesammensætning generelt indebærer en større kreditrisiko end hos de store banker, og at denne risiko indregnes i prisfastsættelsen. Selvom højere renter kan indikere, at mellemstore banker prissætter en højere risiko, kan der stadig opstå en sårbarhed, hvis få banker koncentrerer mange risikable kunder, eller hvis konkurrencen presser kreditstandarderne generelt i sektoren. Renterne dækker som udgangspunkt den kreditrisiko, der er knyttet til den enkelte kunde, men de tager ikke nødvendigvis højde for den systemiske risiko, der kan opstå, hvis mange risikable kunder koncentrerer i enkelte banker eller segmenter af sektoren.

FIGUR 8

Mellemstore banker har en højere udlånsrente end store banker

Effektiv rente, restgældsvægtet

Anm.: Restgældsvægtet gennemsnit af de effektive renter for store og mellemstore bankers nye og eksisterende udlån til erhvervskunder i perioden 2022-25. Reverse repo, finansiel leasing, handelskreditter og kreditkort er ikke inkluderet.

Kilde: Kreditregisteret.

⁶ Se Danmarks Nationalbank, Pengeinstitutternes renter, *Danmarks Nationalbank Kvartalsoversigt*, 4. kvartal 2012, Del 1 ([link](#)).

03

Bilag: To risikomål til identificering af risikable kunder

For at identificere risikable erhvervskunder defineres to risikomål, der begge tager udgangspunkt i bankernes egne kvartalsvise indberetninger til Kreditregisteret. En risikabel erhvervskunde defineres således ud fra risikomålene *risikoindikatorer* eller *høj PD*. Begge mål tager udgangspunkt i bankens vurdering af kunden, der bygger på bankernes egne risikomodeller.⁷

Risikoindikatorer

Ved risikomålet *risikoindikatorer* defineres en erhvervskunde som værende risikabel, hvis der er tegn på kreditforringelse, dvs. en indikation af, at kunden ikke kan opfylde sine gældsforpligtelser. I Kreditregisteret kan kreditforringede lån være markeret på 3 måder, fx kan disse klassificeres som stadie 3, eller de kan optræde som "non-performing lån" eller "misligholdt gæld". Det vil sige, at en kunde bliver klassificeret som risikabel, hvis kunden har haft mindst et lån i en eller flere af de tre kategorier inden for det seneste år før et bankskifte. Dette risikomål afspejler således tilfælde, hvor kunden set fra bankens side er tydeligt kreditsvækket.

De tre indikatorer dækker mere uddybende over følgende:

1. Udlån i stadie 3

Stadie 3 indeholder udlån mv. med tegn på kreditforringelse i form af væsentlige kontraktbrud, bl.a. hvis betalingsforpligtelsen ikke overholdes, eller hvis det er sandsynligt, at kunden vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion. Stadie 3 indeholder desuden andre tegn på kreditforringelse. Det kan fx være i form af, at instituttet eller andre långivere har givet kunden lempeligere vilkår på grund af økonomiske vanskeligheder, eller at kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, hvor det er mere sandsynligt, at instituttet vil lide tab på udlånet, end at det ikke får tab.⁸

2. Non-performing lån

Et lån er klassificeret som non-performing, hvis et af følgende kriterier er opfyldt:

- Eksposeringen har været i restance med et væsentligt beløb i mere end 90 dage.
- Det vurderes usandsynligt, at debitor fuldt ud opfylder sine betalingsforpligtelser, uden at der realiseres sikkerhed.⁹

3. Misligholdt gæld

Det betragtes som en misligholdelse af lånet, hvis en eller begge af de følgende begivenheder har fundet sted:

⁷ Bankerne indberetter risikonøgletal på kundeniveau til Kreditregisteret.

⁸ Se en kort beskrivelse af karakteristika ved udlån i henholdsvis stadie 1, 2 og 3 i Finanstilsynet, *Finanstilsynets observationer af kreditinstitutternes nedskrivninger på udlån mv.*, december 2020 ([link](#)).

⁹ Se Kreditregisterets indberetningsvejledning for non-performing lån i Danmarks Nationalbank, *INDBERETNINGSGVEJLEDNING TIL KREDITREGISTER – BASELINE 4*, september 2021 ([link](#)).

- a) Instituttet anser det for usandsynligt, at debitoren vil indfri alle sine gældsforpligtelser, uden at instituttet griber til foranstaltninger.
- b) Debitoren har i over 90 dage været i restance med en væsentlig gældsforpligtelse over for instituttet. De kompetente myndigheder kan erstatte de 90 dage med 180 dage for eksponeringer sikret ved pant i beboelsesejendomme eller SMV-erhvervsejendomme i detaileksponeringsklassen samt for eksponeringer mod offentlige enheder.¹⁰

Der er et væsentligt overlap i kunder på tværs af de tre indikatorer, men enkelte kunder har lån, der kun optræder i en af kategorierne, se figur A1. Derfor inkluderes alle tre indikatorer i risikomålet.

Høj PD

Det andet risikomål, *høj PD*, er defineret ud fra de PD'er, som bankerne indberetter for deres kunder. En PD er et mål for, hvor sandsynligt det er, at en låntager ikke vil være i stand til at opfylde sine gældsforpligtelser inden for en given periode, ofte et år. En høj PD indikerer således en større sandsynlighed for, at kunden vil misligholde sin gæld. Hvis en kunde har befundet sig blandt den tidligere banks 20 pct. højeste PD'er inden for det seneste år før et bankskifte, vil kunden således blive klassificeret som værende risikabel. Dette risikomål bruges som et bredere mål for en kundes risiko sammenlignet med risikomålet *risikoindikatorer*.

Risikomålet *høj PD* er begrænset af, at kun banker, der benytter IRB-metoden (Internal Ratings-Based Approach), indberetter PD'er til Kreditregisteret. Således vil disse kunder kunne overtages af samtlige 14 banker, der indgår i analysen, men kun kunne identificeres som erhvervskunder med høj PD i IRB-banker. Blandt de banker, der indgår i analysen, er det Danske Bank, Nykredit Bank, Jyske Bank, Nordea og Sydbank, der anvender IRB-metoden for erhvervseksponeringer. Banker, der anvender IRB-metoden, har tilladelse til at anvende egne modeller til at beregne kapitalkrav for kreditrisici. Det betyder, at bankerne kan modellere deres egne input til klassificering og kvantificering af kreditrisiko. Banker, der ikke anvender IRB-metoden, vil anvende standardmetoden.

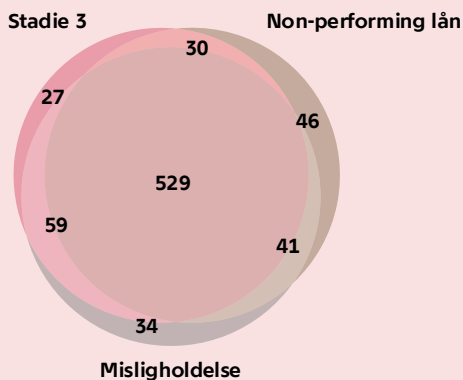
Der er et væsentligt overlap af erhvervskunder, der ifølge begge risikomål kan klassificeres som værende risikable, se figur A2. Antallet af risikable erhvervskunder i IRB-banker er noget større for risikomålet *høj PD* sammenlignet med *risikoindikatorer*, hvilket viser, at risikomålet *høj PD*, baseres på en bredere definition af det at være en risikabel kunde.

¹⁰ Se Kreditregisterets indberetningsvejledning for misligholdt gæld i Danmarks Nationalbank, INDBERETNINGSVEJLEDNING TIL KREDITREGISTER – BASELINE 4, september 2021 ([link](#)).

FIGUR A1

Væsentligt overlap af kunder på tværs af de tre indikatorer, der indgår i risikomålet *risikoindikatorer*

Antal erhvervskunder

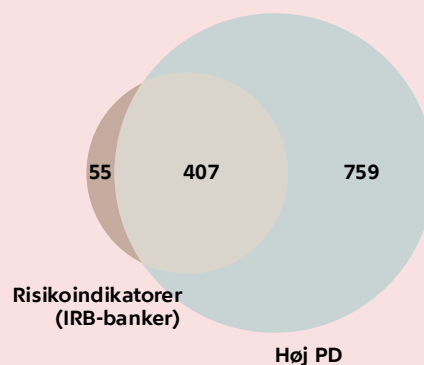
Anm.: Figuren viser overlap mellem de tre indikatorer, der indgår i risikomålet *risikoindikatorer*. Det vil sige antal erhvervskunder, der har kredit klassificeret i stadie 3, non-performing lån og/eller misligholdt gæld inden for det seneste år før et bankskifte. Baseret på kvartalsdata for perioden 2022-25.

Kilde: Kreditregisteret.

FIGUR A2

Hovedparten af kunderne med risikoindikatorer ligger også blandt kunder med de højeste PD'er

Antal erhvervskunder

Anm.: Figuren viser overlap mellem de to risikomål *risikoindikatorer* og *høj PD* baseret på erhvervskunder i banker, der anvender IRB-metoden for erhvervseksponeringer. Det vil sige antal kunder, der har kredit klassificeret i stadie 3, non-performing lån, misligholdt gæld og/eller har været blandt de 20 pct. højeste PD'er inden for det seneste år før et bankskifte. Baseret på kvartalsdata for perioden 2022-25.

Kilde: Kreditregisteret.

Publikationer

ANALYSE

Analysen fokuserer på aktuelle emner, som er særligt relevante for Nationalbankens formål. Analyser kan også indeholde Nationalbankens anbefalinger. Her finder du bl.a. vores prognose for dansk økonomi og vores vurdering af den finansielle stabilitet. Analyser henvender sig til dig, der har en bred interesse for økonomiske og finansielle forhold.

STAFF PAPER

Staff Papers giver indblik i det analysearbejde, som Nationalbankens ansatte er i gang med. Staff Papers indeholder fx baggrundsanalyser og metodebeskrivelser. De henvender sig primært til dig, der i forvejen har kendskab til økonomiske og finansielle analyser. De konklusioner, der udtrykkes i Staff Papers, er forfatterens egne og skal ikke opfattes som Nationalbankens holdning.

WORKING PAPER

Working Papers præsenterer forskningsarbejde fra både ansatte i Nationalbanken og vores samarbejdspartnere. Working papers henvender sig primært til dig, som er fagperson, og til dig med interesse for forskning inden for centralbankvirksomhed samt økonomi og finans i bredere forstand. De konklusioner, der udtrykkes i Working Papers, er forfatterens egne og skal ikke opfattes som Nationalbankens holdning.

NYT

Nyt er en appetitvækker, der giver et hurtigt indblik i en af Nationalbankens længere publikationer. Nyt er for dig, der har brug for et let overblik og godt kan lide en tydelig vinkling.

STATISTIKNYHED

Statistiknyheder sætter fokus på de nyeste tal og tendenser i Nationalbankens statistikker. Statistiknyheder henvender sig til dig, der vil have hurtig indsigt i aktuelle finansielle data.

RAPPORT

Rapporter er en tilbagevendende beretning om Nationalbankens arbejdsområder og virksomhed. Her finder du bl.a. Nationalbankens årsrapport. Rapporter er for dig, der har brug for en status og opdatering på den forgangne periode.

Analysen består af en dansk og engelsk version. I tilfælde af tvivl om oversættelsens korrekthed gælder den danske version.

Danmarks Nationalbank
Langelinie Allé 47
2100 København Ø
+45 3363 6363

Redaktionen er afsluttet 27. april 2026

**DANMARKS
NATIONALBANK**